

IDEGENFORGALOM

Budapest

244
Megkezdődtek Budapest centenáriumi ünnepségei„A jubileum nemcsak a budapestiek ügye” — mondja Kurcz György,
a Fővárosi Tanács népművelési főosztályán

Januárban — amikor lapunkban foglalkoztunk vele —, még csak a körvonalai bontakoztak ki, ma már el is kezdődtek Budapest centenáriumi ünnepségei. Ki tudná megmondani, hány intézmény, hány ember munkája, energiája, ötletei születtek meg a több mint egy évig tartó programsorozatot? Aligha akad ilyen statisztika, elégedjünk meg ennyivel: a fővárosunkat oly nagyon szeretik, fejlődését figyelők, bírálók, elismerők, segítők, a minden újnak örülők ezrei és tizezrei.

— Az egész ország részt kért és részt vesz a 100 éves Budapest ünneplésében — mondja Kurcz György, a Fővárosi Tanács népművelési főosztályának helyettes vezetője —, így hát a jubileum nemcsak a budapestiek ügye. A megyék sorra jelentkeznek programjaikkal, amelyeket majd fővárosunkban mutatnak be, és kialakult a viszontlátogatások sorozata is, amikor a budapestiek utaznak a megyeszékhelyekre a kulturális, művészeti műsorok minden fajtájával.

— Budapest centenáriumi ünnepségsorozatának nyitánya szeptemberben volt, amikor a Margitszigeten felavatták a Centenáriumi Emlékművet. Kiss István szobrászművész környezetbe illő, a város történetét tömören ábrázoló alkotását azóta bizonyára sokan tekintették meg. Ugyancsak sikerrel zajlott le — s ez volt az első ilyen jellegű találkozó — az európai polgármesterek konferenciája. A háromnapos tanácskozáson huszonnyolc előadás hangzott el. Olyan problémákat érintettek, amelyek úgyszólván minden fővárost erőteljesen foglalkoztatnak. A polgármesterek budapesti találkozásának idején nyitották meg a „Pillantás Európára” című kiállítást, amely 23 európai főváros fejlődését reprezentálja. A sűrű program egyik legkedvesebb pontja volt a Vár oldalában, a Bécsikapunál létrehozott Európa-liget, ahol a polgármesterek a centenárium tiszteletére emlékfákat ültettek.

A Budapest egyesítéséről szóló törvényt 1872 decemberében fogadta el a parlament, ezt a jubileumot a korszerű budapesti metróhálózat teljes kelet-nyugati szakaszának átadásával ünnepeljük. A programsorozat legnagyobb része azonban 1973-ban zajlik le.

Az egyesítési törvény jogi alapjait kidolgozó 34 tagú bizottság megalakulásának évfordulóján, január 9-én nyílik meg a Történelmi Múzeum centenáriumi kiállítása a Várpalota első emeletén, ez elsősorban város-történelmi kiállítás lesz. S mi-

után a földszinten van a 100 éves Budapest kiállítás, a látogató a két szintet végignévezve teljes képet kap a város egész történetéről. A műzeális értékű és jellegű tárgyanyagokon és a képanyagokon kívül részletes ismertető is készül a kiállítás teljesebbé tételéhez.

— Bár kronológiai sorrendben nem ez következne — folytatta Kurcz György — témában azonban ehhez a kiállításhoz kapcsolódik: 1973. október 25-én centenáriumi tudományos konferenciát rendez a Magyar Történelmi Társulat, az MTA várostörténelmi albizottsága, a budapesti Történelmi Múzeum és a Fővárosi Levéltár. A kongresszuson demográfiai problémáktól a város-telepítései, kulturális kérdésektől a munkásmozgalmi témáig minden szóba kerül, s külföldiek is részt vesznek saját fővárostörténelmi problémáik korreferátumával. A kongresszus legfőbb célja a tudományos tapasztalatcsere, egymás eredményeinek ismertetése.

Kurcz György ezután a budapesti kulturális, művészeti események ismertetésére tért rá. Elmondta, hogy jövő nyárra országos népművészeti kiállítást terveznek, amelyen minden megye bemutatja saját népművészetének jellemző értékeit. A kiállításon szerepelnek a Néprajzi Múzeum népművészeti kincsei is, és itt köszöntik a megyék — különböző népi műsorokkal — a 100 esztendő Budapestét. A kiállítás érdekes, teljes képet nyújt majd az egész ország népművészetéről. Szeretnék lehetővé tenni, hogy a kiállításon egyes népművészeti tárgyakat meg is vásárolhassanak a látogatók.

A munkásfolklor népszerűsítésére és az ezzel kapcsolatos érdeklődés kielégítésére június 27-e és július 1-e között rendezik meg a Vándor Sándor Országos Munkás és Ifjúság munkás Énekkari Fesztivált, amelyen külföldi kórusok is szerepelnek. Ugyancsak júniusban kerül sor az Országos Diáknapok budapesti centenáriumi programjára is, amelynek során a legjobb öntevékeny diákcsoportok — komolyzenei nagy- és kiségyüttesektől a diák-zenekarokig, színjátékosok, szavalók — mutatják be műsorukat.

Augusztusban avatják fel a Népligetben a Centenáriumi Parkot, amelyben minden megyénk ezer-ezer négyzetméteres területen ülteti el a vidékére jellemző növényzetét, virágait. Sokan itt helyezik el a fővárosnak ajándékozott képzőművészeti alkotásaikat is.

— A 100 éves Budapest ünnepségeinek „faiséré” 1973 őszén kerül

sor — folytatta a sorolást Kurcz György — a Budapesti Művészeti Heteket e centenáriumi jegyében rendezik meg, s az nemcsak budapesti, hanem jelentős nemzetközi események színhelye is lesz. Ekkor mutatják be a budapesti centenáriumi zenei pályázaton díjat nyert műveket. Az 50. évfordulóra olyan művek születtek, mint Kodály Zoltán „Psalmus Hungaricus”-a. Reméljük, hogy a 100. évfordulót is magasszínvonalú művek bemutatásával ünnepelehetjük.

— Pro Arte-díjasaink — hogy csak néhányat említsék: Kazimir Károly, Tolnay Klári, Kerényi Jenő, Bernáth Aurél — szereplését is tervezzük önálló művészeti estek, kiállítások keretében.

— A „Mai Budapest” képzőművészeti kiállítás azt illusztrálja majd: hogyan látják mai művészeink fővárosunkat. Készülünk rá, hogy a megyékkel közösen rendezzük meg a gyermekrajz-kiállítást — budapesti tematikával. Tehetséges, a világon sok országban ismert gyermekrajzolóink bemutatják, hogyan él érzelmvilágukban Budapest.

— Azt hiszem, sikerült érzékeltetnem, mennyi eseménnyel készülünk a jubileumi évre, talán lesz még alkalom a jövő őszi rendezvények részletesebb ismertetésére is. Most csupán néhány „címszó” ezekről: megrendezzük a II. Nemzetközi Kispasztikai Biennálét, a vidéki színházak hetét Budapesten. A fővárosi színházak művészei is ellátogatnak a megyeszékhelyekre és „Pesti műzaik” címmel játékfilm készülő nevesebb íróink egy-egy novellájából.

— Budapest dátumszerű egyesítésének 100. évfordulóján, 1973. november 17-én ünnepi tanácsulást tartanak, amelyet kulturális események — nemzetközi társastánc-verseny, bélyegkiállítás stb. — kísérnek. Április és november között valóságos „népvándorlás” lesz. Megyék és budapesti kerületek kölcsönös programsorozatát rendezik meg, hogy mennyit, hol és mikor — felsorolni is nehéz.

— Végül néhány „csemege” a centenáriumra készülő sok kiadványból: először jelenik meg a Budapesti Lexikon, a Fővárosi Levéltár 4 kötetben készíti el a „Források Budapest történetéből” című művet. A Corvina Könyvkiadó két igen szép kiadvánnyal, a budapesti köztéri alkotások díszalbumával és a „Szemelvények Budapest múltjából” című négy nyelven megjelenő művel jelentkezik — fejezte be nyilatkozatát Kurcz György.

Bánki Judit